

Rapla valla külade ÜMARLAUD

Neljapäev, 06.märts 2025

Rapla Riigimajas kell 18:00-19:30

Osalejad: Piret Laur, Rait Talvik, Tiit Tammsaar, Erika Reinumägi, Ülle Pikinen, Ülle Seervald, Lys-Maria Vare, Veiko Siniroht, Rain Terras, Külliki Malken, Karine Vest, Hannes Vald, Fred Linnukütt, Anne Leht, Gert Villard, Toomas Nael, Karl Bogdanov(TM), Marko Orav (TM), Grisdi Maasel (TM), Maarika Riismaa, Tiina Viin, Aive Kalamäe (TM), Ain Kalamäe (TM)

Jutuks tulevad järgmised teemad:

1. Vahastus riigimaadele tuuleenergia arendamiseks antud hoonestusõigusega seonduvat olukorda üldiselt. Mida KOV saab teha taolises olukorras ja mida KOV kavatses teha praegusel juhul Vahastus – Toomas Nael (abivallavanem majandus- ja planeeringu valdkond) ja Marko Järvela (valla arhitekt)
2. Rapla Vallavalitsuse muutunud struktuuri. – Gert Villard (vallavanem)
3. Räägime projektitaotlustest – Helen Hints (kultuuri- ja noorsootööspsialist)

Rapla vallavanem Gert Villard tervitas kohalolijaid ja tutvustas päevakava.

1. Tuuleenergia arendamine

Gert Villard- Kui vaadata üldse valla seisukohtast, kuidas vald pandi riigi poolt olulise kuid ka suurt kriitikat kaasa toonud tuuleenergia arendamise etteotsa ning tõi ta on, et küsimusi on elanikel palju. Oluline muudatus, sellest kus riik paiskas müüki hulga oma kinnistuid otstarbega arendada tuuleenergeetikat on meie jaoks üllatuseks.

Helen Hints- Enne, kui päevakorra teemadega edasi läheme, tutvustaks Margit Eerikut, kes on kultuuri- ja spordiosakonna juht.

Margit Eerik- Alustasin tööd 3 veebruarist Rapla valla kultuuri- ja spordiosakonna juhina. Tulen Kose vallast. Olen kokku puutunud kogukondadega erinevatel tasapindadel. Tööd jätkub.

Marko Järvela- Tuuleenergeetika teema on väga aktuaalne. Kuna küsimusi on tulnud palju siis olen valmistanud kokkuvõtte ja hea meelega räägin nendest teemadest. Üldplaneeringu ülesanne on määrata tehnoorkude ja rajatise üldised asukohad ja neist tekkinud kitsendused. Alguses leiti kaardi analüüsi alusel 10 võimalikku ala. Analüüsides neid alasid siis jäi lauale 3 arendusala. Üks nendest on Karitsa tuulepargi ala, sealt leiti ka Väike-konnakotka pesa, mis tingis selle ala välja jätmist. Kuidas need kokkulepitud puhvrid on määratud? Laias laastus tehti suur hulk välistusi. Näiteks: välistati riigikaitse objektid, lennuväli, kultuurimälestised, veekogud, maastikud, teed, kalmistud, linnualad, puhkealad, püsielupaigad, 1 km eluhoonetest. See tulenes tavapärasest praktikast. 4 detsembril toimus Kabalas kogukonnaga

tuuleenergeetika küsimustega arutelu. Ühehäälselt kõik kokku tulnud leidsid, et T8 ja T9 tuleks välja jätta ja üldplaneering väljendab ikkagi kogukonna seisukohta siis juhtrühm aktsepteeris, et me ei jäta tuulealasid üldplaneeringusse.

Karitsa eriplaneeringu kohta algatati volikogu otsusega 2023 ei ole me saanud riigilt toetust Euroopa Riigi vahenditest projektide jätkamiseks. Ala ise on vastu Kehtna valla piiri ja suurusega 302 h ehk 307 MW. Tuulepargi alad riigimaadel 2024 aastal avaldati tuuleenergeetika arendamiseks täiendavate alade kaardistamise kohta, kus siis oli eraldavate vaate all riigimaadel olevate võimalike tuuleparkide kaardistamine. Riik neid oksjone korraldab . Oksjoni eesmärk on anda tuulepargile hoonestusõigus. Tuulepargi ehitusõigus eeldab planeeringu protsessi korraldamist. Tuulepark saab tulla vaid planeerimisprotsessi tulemusel see tähendab, et selliseid salajasi planeeringuid olemas ei ole. Milline diskussioon on nende tuuleparkidega seoses käimas? Näiteks Türi vald ja teised omavalitsused pooldavad, et riik teeks ise oma planeeringud tuule aladele. Silmas tuleks veel pidada, et kohalikud omavalitsused ja puudutatud maaomanikud peavad olema planeerimis menetlusse kaasatud. Kokkuvõtteks, Rapla vallas hetkel ei kavandata mitte ühtegi tuuleparki. Kindlasti peame jälgima eriti Vahastu kandis, sest piiri taga Türi vallas ja Kehtna vallas on ulatuslikel aladel planeeringute koostamine käimas.

Karine Vest- Kui kohalikud allkirju koguvad, et piirkonda mitte lubada planeerida tuuleparke, kas kuskil on kirjas, kui palju inimesi olema peaks, kes allkirjad annavad? Kas sõltub sellest midagi?

Marko Järvela- Sellest sõltub väga palju, see on indikatsioon valla volikogule, et piirkonna elanikud ei poolda tuulepargi rajamist. See on siis väga vajalik dokument. Pigem on see indikatiivne ja see väljendab seda, et mida otsustajatelt oodatakse.

Gert Villard- On ka kogemust, et ka ühe inimese hääel on piisav. Et kui üks on vastu siis peab sellega tegelema.

Piret Laur- Kas 750 m või 1000 m , kas selle juures on määratletud ära ka, mis kõrgusega tuulikuid rajama hakatakse?

Marko Järvela- See planeerimise praktika on suhteliselt uus. Palju on räägitud sellest, et see kõrgus näitaja seda pilti väga palju muudab. Järjest on need tuugenid suuremad.

Piret Laur- Kas Kehtna ja Rapla vallavalitsused on omavahel ka suhelnud nende tuuleparkide mõju aladest? Kas nad peaksid kooskõlastama naabervallaga oma planeeringuid?

Marko Järvela- Jah, me ei tohiks oma planeeringutega tekitada naabervallale kitsendusi.

Fred Linnukütt- Kas Rapla vald ise hakkab neid planeeringuid menetlema? Või lasete riigil seda teha?

Marko Järvela- Ega me ei ole otseselt vallavalitsuse seisukohta kujundanud aga see oleks hästi loogiline, kuna tegemist on ju riigi huviga. Energeetika on ju riiklik huvi. Inimestel peab siiski jääma kaasaráärmise võimalus.

Fred Linnukütt- Täna räägime 270 m kõrgused tuulikud need hakkavad ringi käima. 1000 m ei ole väga adekvaatne, kus üldse mingisugust ala määrata. Kui me võtame nt päikese nurga, kui päike loojub või tõuseb. See vuhin hakkab käima üle terve valla ja huvitatud isikuid on seal palju rohkem. Kui vald annab selle asja riigi kätte siis lihtsalt sõidetakse kohalikest inimestest üle. Täna ju inimesed korjavad allkirju, et neid tuulikuid ei tuleks. Te saate ju isegi aru, et mis olukord siis tekib, selline kodusõja eelne seisund on valdades. Inimesed on päris ärritunud. Kõik need uuringud, mis riik ette annab, on suunatud ja kallutatud uuringud. Ettepanek omavalitsusele, kui algatatakse planeering siis teavitatakse võimalikult paljusid inimesi.

Marko Järvela- Valla kodulehel on olemas planeerimis valdkonda puudutav sakk, kuhu lähevad üles kõik planeerimisvaldkonna uudised Kui näiteks tuleb meile taotlus, oleme kohustatud planeeringu laekumisest teatama. Teine allikas on Rapla Teataja, kuhu uudis üles läheb.

Piret Laur- Hetkel käib allkirjade kogumine **rahvaalgatus.ee** lehel, “Tuuleparkide peatamine Vahastus.” Sinna saavad kõik, kes on Rapla valda sisse kirjutanud, oma toetus allkirja anda.
<https://rahvaalgatus.ee/initiatives/1334-tuuleparkide-peatamine-vahastus>

2. Rapla Vallavalitsuse muutunud struktuur.

Gert Villard- 2022 toimus viimane suurem vallavalitsuse teenistujate koosseisu muudatus. Sel ajal oli kolm abivallavanemat. Majandusplaneeringu osakonnas maakorraldusspetsialisti ja andmetespetsialisti kohad kokku liitnud ja hankespetsialist on struktuurist välja viidud. Seda teenust ostame sisse. Vallasekretäri abi ja volikogu sekretär on kokku pandud uues struktuuris. Üks raamatupidaja on vähem.
<https://rapla.ee/ametnikud>

Külliki Malken- Kas varahaldusesse võetakse töötajaid juurde?

Gert Villard- Tõsi, tuleb töötajaid juurde võtta. See toob endaga kaasa suurema kvaliteedi tõusu. Kriisipspecialisti peame ka struktuuri juurde tooma. Tuleb otseselt vallavanema alluvusse. Varsti tuleb üles ka konkursi kuulutus sellele ametikohale.

Tiit Tammsaar- Millise sisekaemuse tulemusel te jõudsite kolmest abivallavanemast kahe abivallavanemani? Mis oli ajendiks?

Gert Villard- Ma ei näinud sellele abivallavanemale tööd, mida ta tegema hakkaks. Eelnevalt kohalt inimene lahkus ja uuega täita polnud mõtet. Sellepärast ma selle koha ka koondasin.

3. Projektitaotlused

Helen Hints- Meil on neli projekti taotlemise vooru. Iga aasta esimene taotlusvoor on 1. detsember ja see tuleb sellest loogikast, et detsembris jagatakse juba rahasid projektidele, mille elluviimiseks on jaanuar, veebruar, märts. Märtsis on teine taotlusvoor., mille elluviimise aeg on aprill, mai, juuni. Määruse järgi ei ole meil keelatud esitada taotlusi, mille elluviimise aeg on kasvõi üks päev peale vooru lõppemist. Soovitan siiski pidada silmas oma taotluste esitamisel, et üritus toimuks juba siis, kui on teada rahastuse otsus, ehk siis kuu aega peale taotluste esitamise tähtaega. Ja seda siis kolme kuu jooksul, selleks et jõuaks järgmiseks vooruks juba enda tegevuse ellu viia ja oma aruanded esitada.

Helen Hints- projekte saab esitada kolme erinevasse valdkonda- sotsiaal, kultuur ja sport.

<https://rapla.ee/asjaajamisjuhised-ja-blanketid>

Kui tuleb taotlus sisse siis anname kõigile taotlejatele teada, et oleme taotluse kätte saanud. Kui ei ole mingisuguseid parandusi taotluses teha siis läheb see menetlusse. Kui aga ongi vaja parandusi teha siis palume teatud tähtajaks need täiendused ära teha ja seejärel lähevad need menetlusse.

Kultuuris on teist aastat nii et, kultuurinõukoguga koostöös oleme teinud voorud erinevate summadega. Esimeses ja neljandas voorus on jagada 5000 eurot ning teises ja kolmandas voorus on jagada 10 000 eurot. Suurprojektid on eraldi arvestusega ning need ei konkureeri väike projektidega.

Helen Hints- Projekti saab esitada kolme erinevasse valdkonda: sotsiaali, kultuuri, sporti.

Külliki Malken- Kui näiteks tuleb rahastuse teade ja kui taotleja vaatab, et sellest ikkagi ei piisa, kas on õigus sellest rahast siis loobuda ja jätta see projekt ellu viimata?

Helen Hints- On küll võimalik.

Anne Leht- Mis on enim esinenud vead taotluste esitamisel?

Helen- Enam tekkinud vead on kas siis hooletusest tekkinud eelarvelised vead või ei ole projekti piisavalt lisatud sisukirjeldust. Mis on piisav? Pigem rohkem kui üks-kaks lauset. Sisuga tegevuse elluviimise kirjeldus peaksid olema sellised, et nõukogu liikmed, kes ei ole teie üritusel käinud, kes ei tea selle sisu, lugesid saaksid aru, kus see üritus toimub, miks see toimub ja miks see on teie jaoks oluline. Kõik toetused, mida taotletakse Vallavalitsuselt, ei pea olema ülevallalised, need on piirkondlikud, avatud kõigile inimestele. Hindajad peaksid aru saama, miks on vaja seda üritust just ühes või teises kohas vaja teha.

Projekti taotluse peab allkirjastama äriregistris allkirja õiguslik inimene. Allkirjastaja ei ole selle MTÜ allkirjaõiguslik inimene.

Hannes Vald- Milline täpsemalt on välisprojektide kaasfinantseerimine regulatsioon omaosalus vallas projektile?

Helen Hints- Väikeprojektide puhul on üldjuhul maksimum summaks 700 eurot. Kõik projektid, mida kirjutatakse nt Leader või KOP-i, kus vajatakse suuremat omaosalust siis need projektid saavad küsida Vallavalitsusest omaosaluse katteks toetust, kuid üldjuhul jääb see 700 euro kanti. Taotlused saata meilile **rapla@rapla.ee**

Helen Hints- Esimeses voorus oli kokku 9 taotlust, nendest 4 oli noorsootöösse ja 5 oli kultuuri. Teise vooru laekus 16 taotlust, millest 11 oli kultuuri ja 5 oli noorsootöösse. Projektide kogu eelarve on 30 000 eurot väikeprojektidele aasta peale. Esimeses voorus 5000 eurot, teises ja kolmandas voorus mõlemas 10 000 eurot, neljandas voorus 5000 eurot. Suur projektidele on planeeritud aasta peale 30 500 eurot, nendest 4 projekti on kolme aastase lepinguga ja 20 000 eurot sellest on juba lepingutega kaetud. Suur üritustena on kirjas 3 aastase lepingutega NÖFF, Miss Raplamaa, Kultuurifestival Särin ja Rapla Kirikumuusika Festival.

Külliki Malken- Helen, kas saaks tuua näite, mis noorsoo alt taodeldakse?

Helen Hints- Sinna alla lähevad nt lastekaitsepäev, lastele suunatud üritused, suvine kunstipäev, etendused jne, projektid, mis valda esindavad väljaspool piirkonda.

Muud teemad:

Külliki Malken- Tahan tänu avaldada Järlepa kultuurielu toetamise eest. Juuru kultuurimajale eraldatud 1000 € on suureks abiks Järlepa ürituste korraldamiseks. Terje Kaur tuli väga aktiivselt Järlepale appi kultuurielu elavdamisel. Aitäh!

Lys Maria Vare – Keo küla tänab bussipeatusse loodud bussiootetasku eest ning nüüd on mure kiiruspiiranguga veel jäänud.

Ümarlauda juhatas Helen Hints

Protokollis Ülle Seervald